

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ
๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ
๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

ชมรมพุทธศาสตร์ วังปญฺหาไท โดย ท่าน พล.ต.นพ.กฤษฏา ดวงอุไร ผู้ช่วย
เจ้ากรมแพทย์ทหารบก ท่านพล.ต.หญิง เรณู ประทุมมณี พ.ต.อ. อธิชาล ประทุมมณี
และคณะได้เรียนเชิญท่านอาจารย์ และคณะวิทยากร ไปสนทนาธรรม ที่ ห้องประชุม
ชั้น ๑๐ อาคารพัชรกิติยาภา โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ ในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๓
เวลา ๙.๐๐-๑๔.๓๐ น.

โดยปรกติ ทางชมรมพุทธศาสตร์ วังพญาไท ได้มีกุศลศรัทธากราบเรียนเชิญท่านอาจารย์และคณะวิทยากร มาร่วมสนทนาธรรมที่นี้ เนื่องในโอกาสวันสำคัญๆ อยู่เป็นประจำ เป็นที่ทราบและรอคอยการสนทนาธรรมรายการนี้ของทุกท่านผู้ที่ติดตามรับฟังการบรรยายธรรมของท่านอาจารย์ หลายท่านไม่เคยเห็นที่มูลนิธิฯ ก็จะได้พบกันที่นี้

ท่าน พล.ต.หญิงเรณู ประทุมมณี รองประธานชมรมพุทธศาสตร์วังพญาไทกับคณะนักเรียนพยาบาล และนักเรียนผู้ช่วยพยาบาล จากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกที่มีเมตตาอย่างยิ่ง ได้ร่วมกันมาให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ทุกๆ ท่าน ข้าพเจ้าขอกราบอนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านมา ณ ที่นี้ด้วยครับ

ในคราวนี้ นอกจากท่านจะได้จัดห้องประชุมเดิมที่โอ่อ่า งดงาม สะดวกสบาย อย่างยิ่งไว้ต้อนรับผู้เข้าร่วมฟังการสนทนาธรรมแล้ว จากประสบการณ์ในครั้งที่ผ่านๆ มา มีผู้สนใจเข้าฟังจนล้นห้องประชุมทุกครั้ง จนต้องมีการเสริมเก้าอี้พลาสติกซึ่งท่านผู้จัดเห็นว่า ไม่ค่อยสบายนักในการนั่งฟังนานๆ

ด้วยความมีเมตตาและกรุณาที่ใส่ใจในความเอื้อเฟื้ออย่างยิ่ง ท่านจึงได้จัดเตรียมห้องไว้อีกฝั่งหนึ่ง พร้อมทั้งนั่งสะดวกสบาย และ ถ่ายทอดภาพและเสียงการสนทนามาให้ได้ชมอย่างชัดเจน พร้อมทั้งการอำนวยความสะดวกในเรื่องอาหารและเครื่องดื่มอย่างครบถ้วนบริบูรณ์ แยกเป็นสัดส่วนต่างหากโดยเฉพาะ

โดยมีน้องๆ จากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ให้การดูแลอย่างอบอุ่นน่าประทับใจจริงๆ ครับ ไม่แต่เท่านั้น ทุกครั้งที่มีการจัดสนทนาธรรมที่นี่ ก็จะมีท่านผู้มีจิตศรัทธา เป็นเจ้าภาพเรื่องอาหารกลางวัน ซึ่งมีให้ได้รับประทานกันอย่างมากมายหลากหลายชนิดมากๆ และที่สำคัญ อร่อยและหมดเกลี้ยงไม่เหลือเลยสักครั้งหนึ่งครับ

ภาพนี้เป็นคิวยาวของ
กระเพาะปลาเจ้าอร่อย มาเป็น
ประจำทุกครั้งไม่เคยขาดคราวนี้
ทราบว่า มูลนิธิ เป็นเจ้าภาพนำมา
ให้ผู้เข้าฟังการสนทนาได้รับประทาน
กันครับ

ส่วนนี้ เป็นมุมเครื่องดื่มครับ
ให้บริการน้ำดื่ม กาแฟ น้ำเต้าหู้ น้ำ
เสาวรส ขนมปัง ปลาทองโก๋ และ
ผลไม้ต่างๆ มากมาย ตลอดจนการ
สนทนาเลยครับ

มุมแจกหนังสือของมูลนิธิ และ จำหน่ายซีดี เอ็มพีสาม ก็มีผู้คนคับคั่งตามเคยครับ
อย่างที่ได้อ่านให้ทราบแล้วในตอนต้นว่ามีท่านผู้เข้าร่วมฟังมากมายจริงๆ

และที่ยิ่งไปกว่านั้นคือ หัวข้อการสนทนาในวันนี้ไพเราะจับใจท่านผู้ฟังมากครับ เป็นผลให้ท่านผู้ฟังในช่วงบ่าย ยังคงหนาแน่นเหมือนช่วงเช้า หลายคนถึงกับออกปากว่าท่านผู้เข้าร่วมฟังการสนทนาธรรมในวันนี้ อยู่กันเหนียวแน่น "รสแห่งพระธรรม ชะระรสทั้งปวง" จริงๆ ครับ

ขอภัยที่ข้าพเจ้าอารมณ์บ่เสียดยาว ก็ด้วยต้องการให้ท่านผู้ที่ไม่มีโอกาสไปร่วมฟังได้นึกภาพบรรยากาศแห่งความปิติในการฟังพระธรรมในวันนั้นด้วยกันครับ เนื่องจากเรื่องที่ได้สนทนากันในวันนั้นมีมากมาย เป็นที่น่าสนใจทั้งสิ้น ข้าพเจ้าคงทำได้แต่เพียง ขออนุญาตนำข้อความบางตอนที่ท่านอาจารย์สนทนามาฝากทุกๆ ท่านแต่พอสังเขปดังนี้ครับ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

ท่านอาจารย์ : ไม่มีใครเหมือนใครซักคนเดียวนะคะตั้งแต่เกิด ไม่ว่าจะเป็นรูปร่าง หน้าตา แล้วก็เวลาที่มีชีวิตอยู่ก็ยิ่งต่างกันไปตามเหตุปัจจัย ที่ได้สะสมมา เป็นความหลากหลายอย่างยิ่งของธรรมชาติ ซึ่งใครก็บังคับบัญชาไม่ได้เลย ต้องเป็นอย่างนี้และกำลังเป็นอย่างนี้ทุกขณะ เพราะฉะนั้น เมื่อจากโลกนี้ไป ก็คือว่าทำไมเกิดมาแล้วก็ต้องตาย ไม่ตายไม่ได้หรือ? เป็นไปไม่ได้เลยคะ แต่กว่าจะถึงวันนั้น ระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่นี้ อะไรคือสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่สุด?

...เพราะว่า เกิดมามีความสุข ความสุขนั้นก็หมดไปนะคะ อาหารอร่อยแต่ละมือนี่ก็หมดไป เรื่องราวต่างๆ ที่เราได้ฟังได้ยิน ก็หมดไป ไม่มีอะไรเหลือเลย แล้วก็ควรจะเข้าใจความจริงอย่างนี้นะคะ ว่า ถึงแม้ว่าจะจากโลกนี้ไปแล้ว ก็ยังมีโลกหน้าหรือชาติหน้า ซึ่งต้องเกิดสืบต่อ เหมือนเมื่อวานนี้กับขณะนี้ และพรุ่งนี้ ซึ่งจะมีต่อจากวันนี้ เพราะฉะนั้น ก็ควรที่จะได้พิจารณาว่า ระหว่างที่มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ ได้สาระ ได้อะไรจากการมีชีวิตอยู่? ประโยชน์สูงสุดนะคะ คือเข้าใจความจริง ซึ่งก็คือ "ธรรมะ" ซึ่งกำลังปรากฏในขณะนี้...

อาจารย์นิภัทร : ทุกคนมีนะครับ ทุกคนมี "ธรรมะ" ที่ยังไม่มี ก็ต้องพยายามให้รู้ว่าที่เรามีนั้นะ เป็นธรรมะอย่างไร? คำว่า "ธรรมะ" นี้คือ ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา สภาพของธรรมะจริงๆ ไม่ใช่ใคร มันเป็นธรรมะ อย่างอกุศลเนี่ย โลกะเกิดขึ้น เป็นเราหรือเปล่า?...ไม่ใช่...ไม่ใช่เรา...โลกะ...เป็นธรรมะ เป็นอกุศลธรรม อกุศลธรรมมานี้ อกุศลก็เป็นธรรม อกุศลก็เป็นธรรมะ วันนี้เป็นวันหยุด ที่เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๖ มาฟังธรรมะเสียก่อนที่โรงพยาบาลพระมงกุฎนี้ จิตเป็นกุศลแล้วครับ กุศลธรรมมา กุศล ก็เป็นธรรม...ทุกคนมีครับ ทุกคนมี แล้วเราจะปล่อยทิ้งไว้ไม่เอาใจใส่ ไม่ดูแลรักษา ไม่พิจารณาไตร่ตรอง ไม่เห็นว่าเป็นธรรมะ มันก็พลาดโอกาสสิครับ พลาดโอกาส...ในพระพุทธศาสนาเนี่ย ต้องเข้าใจธรรมะก่อน เบื้องแรกต้องเข้าใจธรรมะก่อน ว่าอะไรคือธรรมะ นี้ต้องเข้าใจก่อน...เรื่องมรรคผลนิพพาน ไม่ต้องพูดถึงครับ ถ้ายังไม่ "เข้าใจธรรมะ"

พ.ต.อ.ธีรพล : คำถามต่อไปนี้เป็นคำถามที่เขียนมาถามท่านอาจารย์สุจินต์ นะครับ ถามว่าเมื่อเย็นวานนี้ ที่ท่านอาจารย์ได้สนทนาที่ วัด สันติธรรมารามและท่านอาจารย์ได้กล่าวว่า หากเรา พุทธศาสนิกชน ศึกษาพระธรรมแบบผิดๆ ก็จะเป็นการ ทำลายพระพุทธศาสนา การทำลายนั้นคืออย่างไร? แล้วเรา จะต้องเริ่มต้นการศึกษา ให้ถูกต้องได้อย่างไรครับ

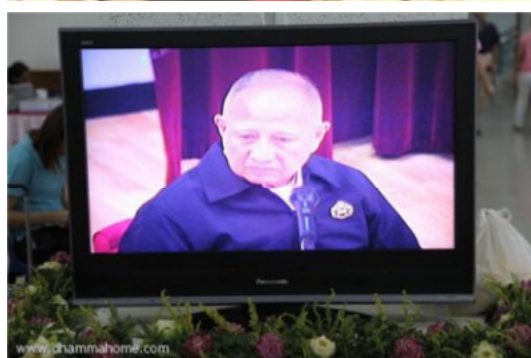

ท่านอาจารย์ : ต้องเป็นผู้ "ไม่เฝิน" นะคะ ทุกคำ ลึกซึ้ง แม้แต่คำว่า "ศาสนา" นี้คะ ก็คือคำสอน เพราะฉะนั้น พุทธศาสนา เป็น "คำสอน" ของใคร? เป็นคำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า มีใครจะมีชื่อนี้มั๊ยคะ?...พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ชื่อนี้ ใครๆ ก็ไปเรียกใครหรือว่าไปตั้งให้ใครเป็น พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ นะคะ ต้องเป็นเพราะพระคุณคะ ที่จะถึงความเป็น "สัมมาสัมพุทธเจ้า" แม้ผู้ที่เป็นสาวก ก็รู้ธรรมที่ได้ทรงแสดง แต่ก็ไม่ใช่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...เพราะฉะนั้น แต่ละคำที่ทรงแสดงมาจากการที่ได้ทรงบำเพ็ญพระบารมี นานแสนนานคะ...ซึ่งยาก นะคะ เพราะว่าลองคิดดู พระธรรมที่ทรงแสดง...ของใคร? ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จะเหมือนกับที่เรา "คิดเอง" หรือเปล่า?

...หรือว่าจะเหมือนกับนักปราชญ์คนไหนก็ตามนะคะ ที่แต่งตำรา
แล้วก็คิดเอง โดยได้ยืมคำเพียงคำเดียว แล้วก็คิดไตร่ตรอง ก็
เข้าใจว่า นั่นเป็นคำสอน ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้า
บุคคลนั้น ทำอย่างนั้นนะคะ โดยที่ไม่ได้ศึกษา ความละเอียด
ของคำสอนคนนั้น ก็ยอมทำลายคำสอน เพราะเป็นเหตุที่ทำให้
คำสอนไม่เปิดเผย ไม่รุ่งเรือง แล้วก็ทำให้คำสอนที่มีอยู่แล้ว
ลบเลือน เพราะเหตุว่า ผู้ที่เข้าใจผิด หรือว่าคิดเอง ก็ไม่ใช่พระ
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...

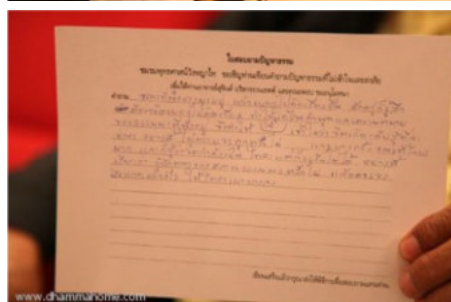
...ด้วยเหตุนี้แหละ แต่ละคำของผู้ที่ได้ฟังพระธรรม ต้องรู้คุณค่า เพราะกว่าจะได้แสดงธรรม ทรงบำเพ็ญพระบารมีมากนะคะ ที่เป็นพระบารมีที่ยิ่งใหญ่ ที่ยาก ที่คนธรรมดาไม่สามารถที่จะกระทำได้ถึงเพียงนั้น เพราะฉะนั้น การเคารพพระธรรม คือ "การฟัง" นะคะ ไตร่ตรอง ให้เข้าใจความจริงเพื่อที่จะได้ไม่ผิดจากพระธรรม ที่ทรงแสดงแล้ว เช่น ค่าง่ายๆ ธรรมดๆ "ผู้ใดเห็นธรรม ผู้ นั้นเห็นเรา" แต่ละคำนะคะ..."เรา" ...พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า... "ผู้ใดเห็นธรรม" แสดงให้เห็นว่ายากนะคะ ในการที่จะ "รู้จัก" พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่โดยการฟังพุทธประวัติ เจ้าชายสิทธัตถะ ประสูติที่ไหน ประทับที่ไหน รู้แจ้งเมื่อไหร่ แล้วก็ทรงแสดงพระธรรมครั้งแรกกับใคร ปรินิพพานที่ไหน นั่นไม่ใช่เป็นคำสอนจริงๆ นะคะ เป็นแต่เพียงประวัติที่ทรงได้บำเพ็ญบารมีมา เพราะฉะนั้น การที่จะได้รู้จักพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่มีการฟังพระธรรม ที่พระองค์ทรงแสดง ใครจะรู้จักพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า? ก็คิดเองทั้งหมด ว่านี่เป็นคำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...

...ด้วยเหตุนี้แหละ "ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา" คือ เห็นความเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะฉะนั้น แม้แต่เพียงคำว่า "เห็น" เนี่ยจะ เห็นยังไง ก็คือ "เข้าใจ" พระธรรม อยู่ดีๆ เข้าใจพระธรรมไม่ได้แน่นอน ต้องมีการศึกษาพระธรรม แล้วก็รู้ว่า แต่ละคำที่ทรงแสดงคือ สภาพธรรมที่มีจริง ทุกกาลสมัย...

...เมื่อพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระบารมีเป็นพระโพธิสัตว์ มี
เห็นไหม? มีได้ยินไหม? มีคิดนึกไหม? มีทุกอย่าง เหมือน
เดี๋ยวนี้ แล้วก็ต่อไปข้างหน้า ก็จะมีอย่างนี้ขณะนี้ ก็มีอย่าง
นี้ แต่ใครรู้ว่า สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เป็น ธรรมะ...

...เพราะฉะนั้น ขณะนี้เหมือนคนตาบอดนะคะ "เห็น" ก็ไม่รู้ว่าเป็นอะไร? เพราะ "ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา" แล้วพระธรรมที่ทรงแสดงก็เป็นสิ่งที่ยังมีในขณะนี้ทั้งหมด เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเห็นมีในพระไตรปิฎก เพราะเป็นความจริง ไม่ใช่เราอ้างว่ามีในพระไตรปิฎก แต่ว่าคำสอนทรงสอนเรื่องสิ่งที่มีจริงทั้งหมด เพราะฉะนั้น พระไตรปิฎก ก็เป็นการประมวลรวบรวมคำสอนทั้งหมดของพระองค์เพื่อที่จะได้ให้คนที่ศึกษา รู้ว่าเป็นธรรมะ นะคะ...

...บางคนไปแสวงหาธรรมะ ไกลมาก เห็นจรวดได้ ทิศ
ตะวันออก ตะวันตก แล้วก็ไม่รู้ธรรมะ เพราะว่าหาไปๆ ก็ยังไม่รู้
ว่าจะอะไรเป็นธรรมะทั้งๆ ที่ ทั้งหมดนี้เป็น ธรรมะ แต่ก็เหมือนคน
ตาบอดคือ ไม่ได้เห็น ไม่ได้เข้าใจ ธรรมะ ที่มีในขณะนี้...

...พระธรรมที่ทรงแสดง ทรงแสดงความจริง ของสิ่งที่กำลังมีจริงขณะนี้ "เห็น" ความจริง ของสิ่งที่มีจริงในขณะนี้หรือยังว่า "เป็นธรรมะ" เพราะฉะนั้น ขณะนี้ เพียงคำว่า ธรรมะ ก็ "เฝิน" ไม่ได้เพราะ "ผู้ใดเห็นธรรม" ไม่ใช่เห็นอย่างอื่นคะ แต่ "เห็นธรรมะ" เวลานี้ "ธรรมะ" อยู่ที่ไหน เวลาเห็น? มี "ธรรมะ" จริงๆหรือเปล่าคะ? หรือว่าพูดเล่นๆ พระธรรมไม่ใช่เรื่องที่พูดถึงสิ่งที่ไม่มีนะคะ ไปลองให้เข้าใจว่ามี หรือว่าไปพูดถึงสิ่งที่ไม่จริง ก็ไม่ใช่ แต่ทุกคำ เป็นคำจริง แม้สิ่งที่กล่าวถึง ก็เป็นสิ่งที่มีความจริง และขณะนี้กำลังมี ด้วยเหตุนี้การฟังพระธรรม...ให้ถึงธรรมะ ที่กำลังมี ในขณะนี้ นั่นเอง...

กราบอนุโมทนา ท่านอาจารย์ สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ท่านวิทยากรทุกท่าน ท่านผู้จัดและผู้อำนวยความสะดวกในการสนทนาธรรมทุกท่าน
ท่านผู้เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม
และ ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านด้วยครับ

